

та ѝ ще са уголѣми съ толкова, колкото струва донасянието ѝ; тѣй щото тѣзи сѣщата стока въ поманатото мѣсто ще струва, напр. 25 гр., а друго — 30 гр. Това, разбира са, не изнася на обществото; за него щѣше да бѣде по добръ ако за принасянието да отиваше по малко разноски: тогава цѣната на тѣзи стока щѣше да е по долня, второ, хората, които сега са занимавѣтъ съ прѣнасянието на стокитѣ, тогава щѣхъ да са заловѣтъ за нѣкой занаятъ и обществото щѣше да стане по богато. У насъ, въ България, това е лесно да са направи: зимно врѣме селянитѣ сѣ свободни отъ работа и могатъ да са заловѣтъ да изработватъ нѣкое нѣщо. Само тѣ нетрѣба да чакѣтъ, щото нѣкой богаташъ фабрикантинъ да доди да имъ направи фабрика. И наистина, фабрикантина, въ такъвъ случай, ще работи само зимно врѣме; а лѣтно врѣме работитѣ трѣба да са спрѣтъ, защото народа ще ги напусне и ще са залови за земледѣлието. Между това, ако той си направи фабрика въ друго мѣсто, тя ще работи цѣла година и ще дава на предприемача по много печалба. Ясно е, че фабрикантина ще избере послѣднето и за това да са надѣваме, че той ще направи въ селото фабрика — нѣма за какво. Ако неможе да са надѣва богаташитѣ фабриканти, то обществото може и самичко да са погриже за себѣ си. Тѣзи хора, които лѣтно врѣме са занимавѣтъ съ земледѣлието, могатъ да са сговорѣтъ и на своя смѣтка да си направѣтъ фабрика, и въ неѣж сами да си работѣтъ. Понеже тѣ работѣтъ не за печалба, но за това да не купувѣтъ стоки донесени отдалечъ, то тѣ нѣма да обрѣщатъ внимание, че лѣтно врѣме фабриката имъ ще стои безъ работа, защото тѣ и тѣй иматъ печалба. И тѣй, у тѣхъ ще са спази не само тѣзи сума, която щѣше да са даде за донасянието на тѣзи стока отдалечъ, но и тѣзи която щѣше да спечели фабрикантина, а ѣще и това що са изработили прѣзъ цѣла зима.